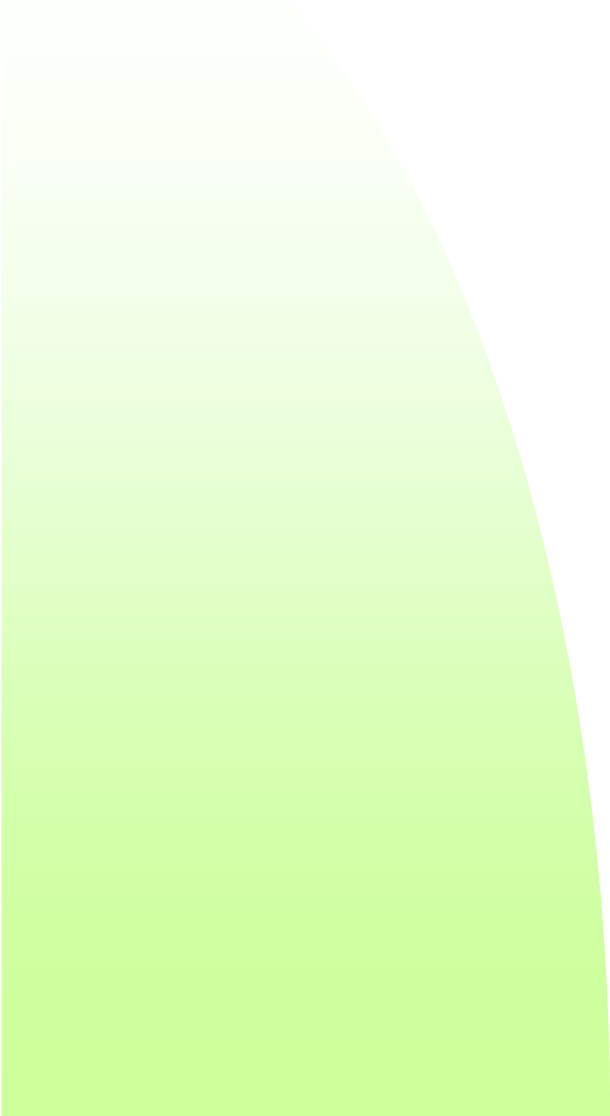

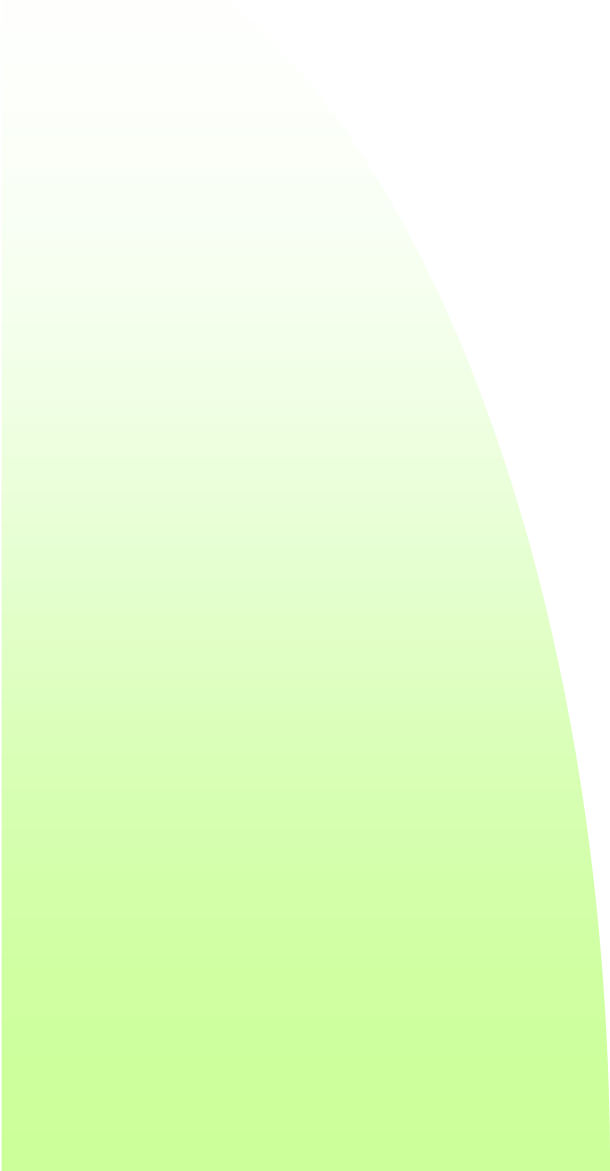
Súčasná situácia v oblasti poradenských služieb pre EP vo vybraných európskych krajinách

**Ing. Marta Klimeková
Ing. Zuzana Lehocká
SCPV – VÚRV Piešťany**

Krajiny s dlhšou históriou a tradíciou ekologického poľnohospodárstva ponúkajú farmárom kvalitný, odborný poradenský servis.

Rakúsko, Francúzsko,
Nemecko, Veľká Británia,
Holandsko, Švajčiarsko

Severské krajiny - tradícia
komplexného poradenského servisu.

Ekologický poradenský systém je
integrovanou časťou všeobecného
poradenského systému.

(Dánsko, Fínsko, Nórsko, Švédsko).

Rozdiely

Krajiny v ktorých ekologické poľnohospodárstvo iba nedávno získalo verejné uznanie:

- Málo fariem, málo ekologicky orientovaných organizácií, takmer žiadne financovanie pre poradenský servis a zavádzanie inovatívnych postupov.
- Prevažná časť krajín strednej a východnej Európy, Grécko, Island, ...

Poradenský systém

- Kombinácia štátneho a súkromného poradenstva (ČR).
- Často poradenstvo poskytované štátnymi inštitúciami (napr. Poľsko).
- Stupeň rozvoja:
 - ◆ Nízky stupeň (Poľsko, Litva, Slovinsko, Slovensko)
 - ◆ Dobre rozvinutý (Česká republika)
- Združenia farmárov, alebo neziskové organizácie (ak existujú) poskytujú poradenský servis, ale často krát s nedostatočnou kvalifikáciou.

Švajčiarsko

- Mesačník Bio aktuell (nemecká a francúzka verzia) sú publikované FIBLom (Výskumný ústav pre ekologické poľnohospodárstvo) a Bio Suisse (Švajčiarske Združenie pre ekologicky hospodáriacich roľníkov). Je publikovaných množstvo letákov a prospektov, ktoré pokrývajú všetky aspekty ekologickej produkcie, všetky materiály sú tiež dostupné na internetovej stránke FIBLu.
- Poradenský servis pre ekologických pestovateľov zeleniny poskytuje Združenie Bioterra, tiež poskytujú množstvo kurzov a školení.

Rakúsko

- Väčšina farmárskych združení ponúka poradenský servis pre svojich členov. Poradenstvo je tiež poskytované oblastnými poľnohospodárskymi združeniami a regionálnymi farmárskymi združeniami.
- Okrem toho väčšina farmárskych združení vydáva časopisy s odbornými článkami a príspevkami venujúcimi sa problematike ekologického poľnohospodárstva. Kvalita a početnosť poradenských služieb závisí od dopytu, funkcie schopnosti personálu a kvalifikácie poradcov. Federálne Ministerstvo Poľnohospodárstva a lesníctva ponúka kurzy a tréningové programy pre poradcov špecializujúcich sa na oblasť ekologického poľnohospodárstva. Poľnohospodárske školy na ktorých je kladený dôraz na EP tiež poskytujú poradenský servis.

- Farmári, ktorí nie sú členmi farmárskych združení nemajú často prístup ku kvalifikovanému poradenskému servisu a službám.
- Poradcovia Bio Ernte Rakúsko špecializujúci sa na oblasť vinohradníctva, pestovania ovocia a zeleniny alebo chov ošípaných často pracujú v jednotlivých provinciách. Malé združenia ako napr. Erde & Saat, Kopro, Freiland, Orbi a Hofmarke nemajú dostatok finančných prostriedkov na to, aby boli schopní zaplatiť kvalitných poradcov. Z tohto dôvodu poskytujú poradenstvo priamo pracovníci jednotlivých združení, prípadne skúsení farmári, ktorí sú členovia. Táto práca však v prevažnej miere nie je finančne ohodnotená a je dobrovoľná.
- Farmári sú často organizovaní v regionálnych a špecializovaných pracovných skupinách. Pravidelné stretnutia im ponúkajú možnosť diskutovať spoločne problémy, ktoré ich najviac trápia, výmeny skúseností. V priemere tieto skupiny majú 10 – 30 členov a stretnutia sa konajú 3 až 4 krát do roka.

Dánsko

- Dánsko má komplexný a veľmi dobre organizovaný poľnohospodársky poradenský systém, ktorý zahŕňa približne 60 nezávislých lokálnych poradenských centier a jedno poradenské centrum, ktoré ich zlučuje.
- V súčasnosti približne 150 poradcov (ekvivalent 50 pracovných miest na plný pracovný úväzok) poskytuje poradenstvo v ekologickom sektore. Okrem toho, že prinášajú farmárom najnovšie informácie v oblasti ekologického poľnohospodárstva, tiež poskytujú servis konvenčným farmárom, ktorí uvažujú o možnosti prejsť na ekologický systém hospodárenia, alebo sa nechávajú inšpirovať ekologickými metódami (napr. zvyšovanie podielu d'atelinovín a tráv na ornej pôde a pod.).
- V Národnom Centre špecialisti koordinujú rozvoj poradenského systému v oblasti EP. Toto je uskutočňované skupinou 14 špecialistov, ktorí reprezentujú rôzne oblasti. Centrum je vo vlastníctve dánskeho združenia.

Poľsko

- Poradenské centrá, nachádzajúce sa v 49 vojvodstvách (administratívne jednotky), ktoré existovali pred rokom 1998 zohrali veľmi dôležitú úlohu v rozvoji EP. Veľa miestnych poradcov navštevovalo kurzy, kde prednášali poľskí, ale najmä zahraniční lektori a experti a tiež kurzy, ktoré sa konali v zahraničí s podporou:
 - Demeter Bund, Germany
 - Heinrich Böll Foundation, Germany
 - Foundation Leben und Umwelt, Germany
 - Institut Grüner Zweig, Germany,
 - Ernte Austria,
 - Avalon Foundation, The Netherlands,
 - Schweizer Verein für West-Ost Zusammenarbeit in der biologischen Landwirtschaft, Switzerland,
 - and d'alší.
- ROL-EKO je súkromná poradenská firma, ktorá bola založená v marci 1989 skupinou vedcov a podnikateľmi pracujúcimi v oblasti EP.

Maďarsko

Maďarský poradenský systém pre EP je stále vo fáze vývoja. V roku 2004 bolo registrovaných 29 ekologických poradcov na Ministerstve poľnohospodárstva a regionálneho rozvoja. Predpokladá sa, že tento trend bude mať vzostupný charakter. Ministerstvo plánuje financovať poradenské služby a poradenský servis v prípade sprístupňovania všeobecného a špeciálneho poradenstva pre ekologických farmárov. Poradenstvo bude podmienkou priamych platieb.

Nový projekt pre podporu ekologického poľnohospodárstva Českej republiky

V rámci grantovej schémy „Sieť environmentálnych informačných a poradenských center“ MŽP ČR v operačnom programe Rozvoj ľudských zdrojov podporenom z EŠF – Európskeho sociálneho fondu PRO-BIO Zväz ekologických poľnohospodárov zahajuje od 1. marca 2006 nový projekt, ktorý podporí rozvoj ekologického poľnohospodárstva vo väzbe na ochranu prírody a pomôže vytvoriť nové pracovné príležitosti.

Vznikne sieť 36 informačných a poradenských centier (5 nových profesionálnych a 31 informačných miest u partnerov) pre poľnohospodárstvo a životné prostredie – ktorá bude zaisťovať poradenstvo a informácie pre poľnohospodárov orientované hlavne na zlepšenie stavu životného prostredia, podporu biodiverzity (vrátane propagácie regionálnych biopotravín) a podporu zamestnanosti.

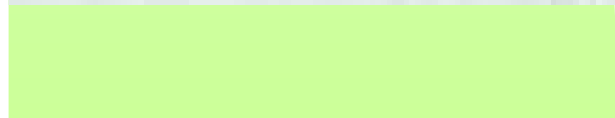
Veľmi dôležitá je v projekte spolupráca so Správou ochrany prírody, jednotlivými SCHKO (Správami chránených krajinných oblastí), MZe ČR (Poľnohospodárskymi agentúrami Ministerstva poľnohospodárstva ČR), poľnohospodárskymi školami, NGO (nevládnymi neziskovými organizáciami) a obcami.

Sieť bude prepojená elektronickým info-systémom. Do projektu je zapojených 22 partnerov, ktorí realizujú celkovo 56 rôznych aktivít.

Ciele projektu

- popularizovať a odborne zaistiť ekologické formy hospodárenia a posilniť ich väzby na ochranu prírody, rozvoj vidieka a zvýšiť povedomie poľnohospodárov a obyvateľov vidieka
- zvýšiť kvalifikačnú úroveň a znalosti vidieckeho obyvateľstva v oblasti šetrného (trvalo udržateľného) poľnohospodárstva a tým i adaptabilitu pracovnej sily obyvateľov vidieka
- spolupracovať s najdôležitejšími partnermi na území celej ČR pri vytváraní siete informačných a poradenských centier (IC) pre agroenvironmentálne programy

- využiť existujúce siete regionálnych centier zväzu PRO-BIO a pripojiť nové (elektronický informačný systém), vybaviť nové IC odbornými a všeobecnými informačnými materiálmi doteraz vydanými, i novými, ktoré vzniknú ako výstupy celoštátnych aktivít projektu.
- zaistiť kvalitný poradenský servis a informácie pre poľnohospodárov orientovaných najmä na zlepšenie stavu životného prostredia, podporu biodiverzity (vrátane propagácie regionálnych biopotravín).
- podporiť zamestnanosť osôb. **Zdroj informácií - novo vzniknuté odborné a výskumné centrum pre EP a krajinu – Bioinštitút, o.p.s. so sídlom v Olomouci.**
- propagovať EP a biopotraviny
- vytvoriť nové pracovné miesta v IC a nepriamo i pracovné miesta v záujmovom území

Kto na Slovensku poskytuje poradenstvo?

<http://www.agroporadenstvo.sk/>

<http://www.uvtip.sk/>

Agroinštitút

<http://www.agroinstitut.sk>

SPU, Stredné poľnohospodárske školy

Výskumné ústavy

www.spu.sk

SPPK

www.sppk.sk

Súkromné firmy

Štruktúra SPPK a kontakty / Regionálne komory

Bratislavský

[Bratislava](#) |

Trnavský

[Dunajská Streda](#) | [Galanta](#) | [Senica](#) | [Trnava](#) |

Trenčiansky

[Bánovce /B.](#) | [Partizánske](#) | [Považská Bystrica](#) | [Prievidza](#) | [Trenčín](#) |

Nitriansky

[Komárno](#) | [Levice](#) | [N. Zámky](#) | [Nitra](#) | [Šala](#) | [Topoľčany](#) | [Zlaté Moravce](#) |

Žilinský

[Čadca](#) | [Dolný Kubín](#) | [Liptovský Mikuláš](#) | [Martin](#) | [Žilina](#) |

Banskobystrický

[Banská Bystrica](#) | [Krupina](#) | [Lučenec](#) | [Rimavská Sobota](#) | [Veľký Krtíš](#) |
[Zvolen](#) |

Prešovský

[Bardejov](#) | [Humenné](#) | [Poprad](#) | [Prešov](#) | [Stará Lubovňa](#) | [Svidník](#) | [Vranov nad Topľou](#) |

Košický

[Košice](#) | [Michalovce](#) | [Rožňava](#) | [Spišská Nová Ves](#) | [Trebišov](#) |

Kto na Slovensku poskytuje „eko“ poradenstvo?

MP SR

ÚKSÚP Bratislava

SPU Nitra

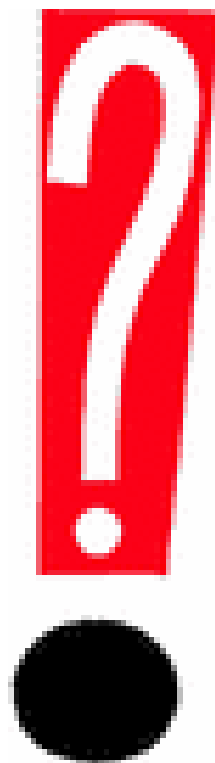
Slovenské centrum poľnohospodárskeho výskumu

**EKOTREND Slovakia - Zväz ekologického
poľnohospodárstva**

CEA Trenčín

Nezávislí súkromní poradcovia

Aké je toto poradenstvo?

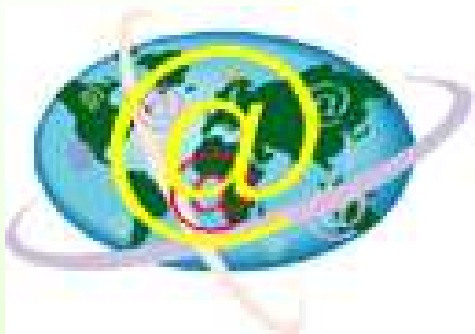

Kto na Slovensku potrebuje „eko“ poradenstvo?

Farmári

Široká odborná verejnosť, konzumenti, ...

Ako d'alej?

-
-
-
-